

Program obnovy dediny

úspešný a obľúbený nástroj trvalo udržateľného rozvoja

Sídla a biodiverzita, príležitosť pre obce mestá, 17. jún 2015, Banská Bystrica

Program obnovy dediny

- obľúbený a úspešný nástroj rozvoja vidieka v mnohých štátoch Európy
- od roku 1998 realizácia aj na Slovensku

Inštitucionálny rámec:

uznesenia vlády SR
č. 395/1991
č. 222/1997
č. 486/1999

Dokumenty riadenia:

Usmernenia k POD
Metodika hodnotenia žiadostí

Odborný garant:

Ministerstvo životného prostredia SR

Administratívne riadenie:

Slovenská agentúra životného prostredia
Sekretariát pre POD

Finančné zabezpečenie:

Environmentálny fond

www.obnovadediny.sk

Cieľ Programu obnovy dediny (POD) udržať človeka na slovenskom vidieku

vytvoriť ekonomické, organizačné a odborné predpoklady podpory vidieckych komunit k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o harmonický rozvoj zdravého životného prostredia, zachovávanie prírodných a kultúrnych hodnôt vidieckej krajiny a rozvoj environmentálne vhodných hospodárskych aktivít s dôrazom na identitu a špecifiká tohto prostredia

13 199 spracovaných žiadostí o dotáciu – požiadavky v hodnote **75,07 mil. €**

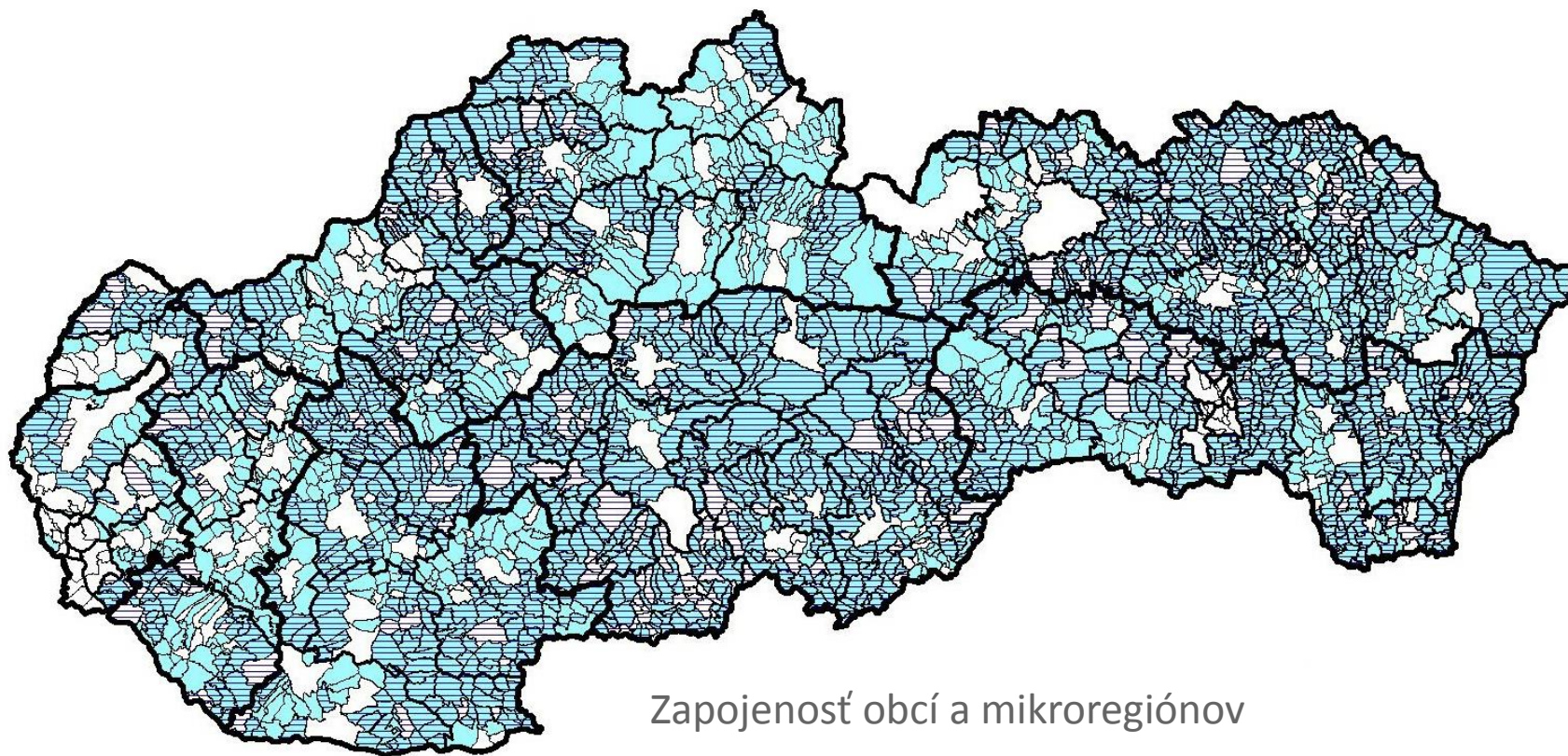
2 394 zapojených obcí a **259** mikroregiónov (87%)

3 080 pridelených dotácií obciam mikroregiónom (**9,23 mil. €**)

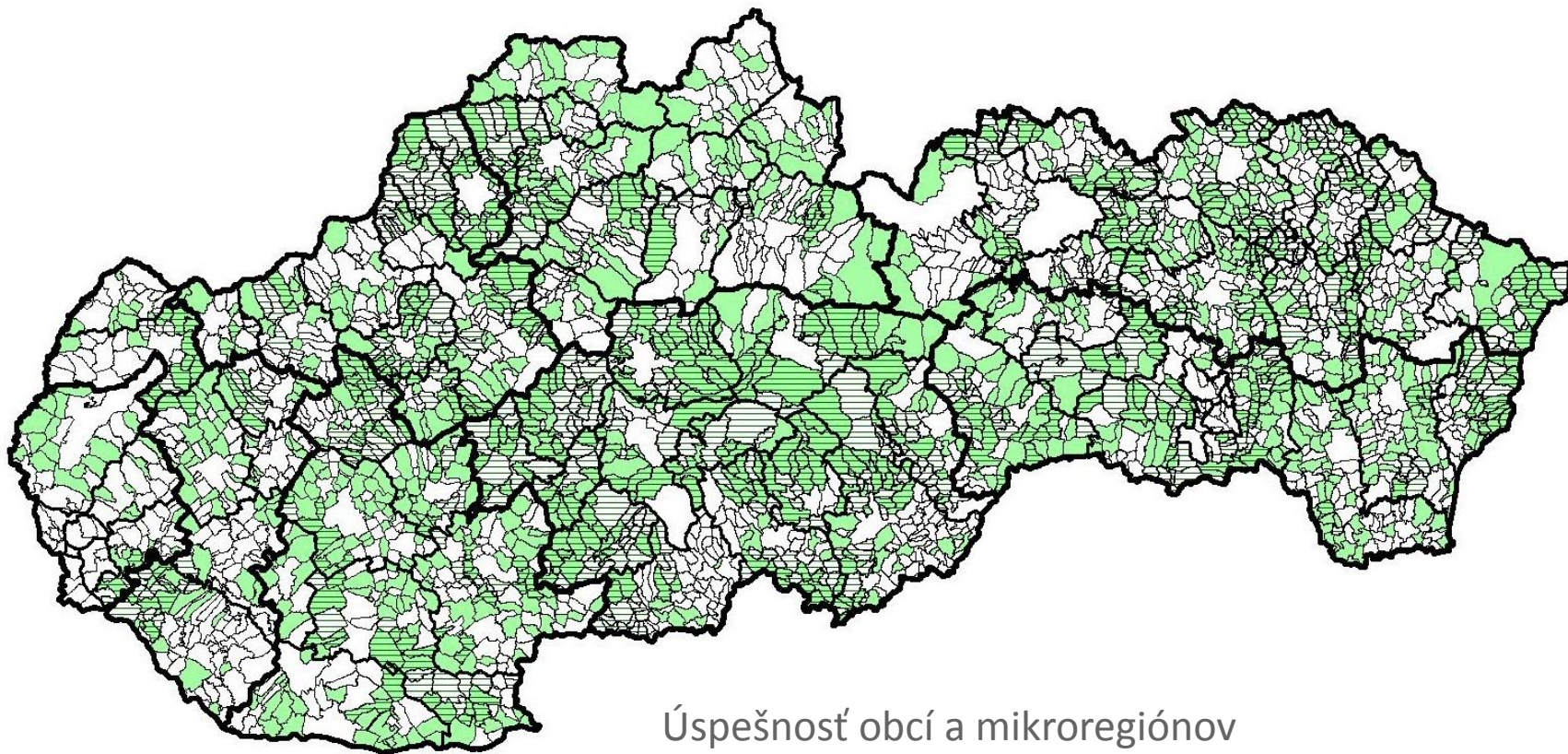
23,35 % všetkých žiadostí

priemerná výška dotácie **4.843,- €**

www.obnovadediny.sk

Zapojenosť obcí a mikroregiónov

Miesto realizácie projektu

- obce a ich katastrálne územia, t.j. požiadavka nemusí byť realizovaná iba v zastavanom území obce, ale aj mimo. To platí aj v prípade, že žiadateľom je mikroregionálne združenie obcí.

- projektom sa zhodnocuje predovšetkým obecný majetok. Môže byť realizovaný aj na inom pozemku, pokiaľ sa jedná o verejnoprospešné aktivity.

Doba trvania projektov

Vyhlásenie aktuálneho ročníka, podanie žiadostí, ich spracovanie, hodnotenie, výber a realizácia vybraných projektov sa realizuje v priebehu jedného kalendárneho roka (spravidla apríl až október).

Časový harmonogram

- september 2014 – vyhlásenie aktuálneho ročníka
- koniec októbra 2014 – podávanie žiadostí
- december 2014 – formálna kontrola žiadostí
- január - február 2015 – hodnotenie žiadostí
- marec - jún 2015 – administrácia pridelených dotácií (podklady, zmluvy)
- máj – september 2015 – realizácie pridelených dotácií
- október 2015 – zúčtovanie dotácií
- december 2015 - vyhodnotenie aktuálneho ročníka

Konečný prijímateľ:

Obce bez štatútu mesta a mikroregionálne združenia obcí - mikroregióny

Maximálna výška požiadavky:

5.000,- € pre obce

8.000,- € pre mikroregióny

Výška spolufinancovania zo strany prijímateľa:

min. 5 % z požiadavky

Typ aktivít:

- Projektová dokumentácia
- Realizácie
- Vzdelávanie a osвета

od 2014

web aplikácia POD www.obnovadediny.sk

pod.sazp.sk/user

Program obnovy dediny Zlepšovanie kvality životného prostredia na vidieku

Činnosť POD – ZKŽP1 Ochrana životného prostredia, environmentálna infraštruktúra

Činnosť POD – ZKŽP2 Zlepšovanie environmentálneho povedomia a zvyšovanie informovanosti o hodnote vidieckej krajiny a jej propagácia

Program obnovy dediny Zelená dedina

v POD 2014 - činnosti:

- POD ZD 1 odstránenie nelegálnych skládok odpadu
- POD ZD 2 tvorba krajiny, výsadba zelene

v POD 2015 - činnosti:

- POD ZD 1 ochrana a tvorby krajiny, realizácia zelenej infraštruktúry na vidieku
- POD ZD 2 obnova a tvorba zelených verejných priestranstiev, oddychových a vzdelávacích zón

Zlepšovanie kvality životného prostredia na vidieku 2015

Činnosť POD – ZKŽP1 Ochrana životného prostredia, environmentálna infraštruktúra

- aktivity pre podporu odpadového hospodárstva, monitoring a odstránenie nelegálnych skládok odpadu, čistenie vodných tokov, čistenie prírodných útvarov od tuhých komunálnych odpadov, nákup zberných nádob na odpad, vytváranie a úprava lokalít zberu komunálneho odpadu;
- aktivity pre podporu ochrany vodných pomerov a vodárenských zdrojov na lokálnej úrovni: údržba a správa vodných tokov v správe obcí, stabilizácia brehov, obnova mokradí a rybníkov, čistenie studničiek, prameňov a budovanie prístreškov, zachytenie prameňov;
- aktivity zamerané na zmiernenie dopadov klimatických zmien vo vidieckych sídlach, adaptačné opatrenia na lokálnej úrovni v súlade so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy;
- aktivity zamerané na zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva neziskového charakteru vo väzbe na podporovanú činnosť (napr. informačná tabuľa, informačný leták, prezentácia, webstránka).

Činnosť POD – ZKŽP2 Zlepšovanie environmentálneho povedomia a zvyšovanie informovanosti o hodnote vidieckej krajiny a jej propagácia

- aktivity zamerané na zlepšovanie environmentálneho povedomia, realizáciu programov environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvedy, tvorbu výstav, posterov, publikácií a učebníc s environmentálnou tematikou, odborných besied, akcií;
- aktivity zamerané na obnovu a zriaďovanie náučných expozícií, náučných a zážitkových chodníkov a lokalít, činnosti zamerané na udržiavanie tradičných spôsobov starostlivosti o krajinu, tradícií, realizáciu výchovno-vzdelávacích podujatí pre deti, mládež a širokú verejnúosť.

Zelená dedina 2015

Činnosť POD-ZD 1 Ochrana a tvorba krajiny, realizácia zelenej infraštruktúry na vidieku:

- budovanie prvkov zelenej infraštruktúry, tvorba, sfunkčňovanie a udržiavanie prvkov územných systémov ekologickej stability (biokoridory, biocentrá, interakčné prvky),
- zvyšovanie ekologickej stability územia, eliminácia bariérových prvkov, ekostabilizačné a protierózne opatrenia v krajine,
- tvorba a starostlivosť o nelesnú drevinovú vegetáciu vo voľnej krajine - vysádzanie stromoradií, brehových porastov a pod.,
- ochrana charakteristického vzhľadu krajiny, starostlivosť o historické krajinné štruktúry a ich rekonštrukcia (banské relikt, agrárne štruktúry - obnova terás, línií vegetácie, atď.), výsadba starých a krajových odrôd drevín, starostlivosť o významné krajinné prvky a pamätihodnosti na lokálnej úrovni,
- revitalizácia krajiny (obnova poškodených častí krajiny, a pod.),
- likvidácia invázných druhov rastlín (vrátane likvidácie invázných druhov pozdĺž vodných tokov po dohode so správcom toku),
- aktivita zameraná na zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva neziskového charakteru vo väzbe na podporovanú činnosť (napr. informačná tabuľa, informačný leták, prezentácia).

Činnosť POD-ZD 2 Obnova a tvorba zelených verejných priestranstiev, oddychových a vzdelávacích zón:

- komplexné riešenia nových verejných priestranstiev alebo ich častí v zastavanom území obcí,
- revitalizácie existujúcich verejných priestranstiev v zastavanom území obcí,
- údržbu existujúcich a nových verejných priestranstiev v zastavanom území obcí, budovanie cyklotrás.

Program obnovy dediny 2015

- administrácia žiadostí

- do POD 2015 bolo zaevidovaných celkom: 234 žiadostí
- žiadosti fyzicky zaslalo celkom: 214 žiadostí

z toho:

207 žiadostí splnilo formálne kritériá v zmysle usmernení (202 obcí a 5 mikroregiónov),

7 žiadostí nespĺnilo formálne kritériá v zmysle usmernení

- žiadatelia zaslali požiadavky v celkovej požadovanej sume 1.097.012,09 €.

- z celkového počtu žiadostí: 24 na činnosť POD-ZKŽP1 (11,2 % z celkového počtu žiadostí)

17 na činnosť POD-ZKŽP2 (7,9%)

8 na činnosť POD-ZD1 (3,7%)

158 na činnosť POD-ZD2 (73,8 %)

- 7 žiadostí (3,3 % z celkového počtu žiadostí) nespĺnilo formálne kritériá a nebolo odborné hodnotených.

Najvyšší záujem: Nitriansky kraj (23,4% žiadostí), Košický kraj (20,6%), Banskobystrický (18,2%)

www.obnovadediny.sk

Horný Žitný ostrov

OZ Hornonitrie

Nemce

PROGRAM OBNOVY DEDINY

Očová

Betliar

Program obnovy dediny 2015

Výsledky

celkový počet schválených dotácií:

184 v úhrnnej výške 891 159,50 €

z toho: ZKŽP1	24	114 151,00 €
ZKŽP2	17	92 739,52 €
ZD1	7	28 292,50 €
ZD2	136	655 976,48 €

priemerná dotácia 4 843,00 €

percento úspešnosti 85,98 %

Horné Trhovište

Stožok

Baďan

Pliešovce

Chlebnice

Gočovo

Močiar

Vlachovo

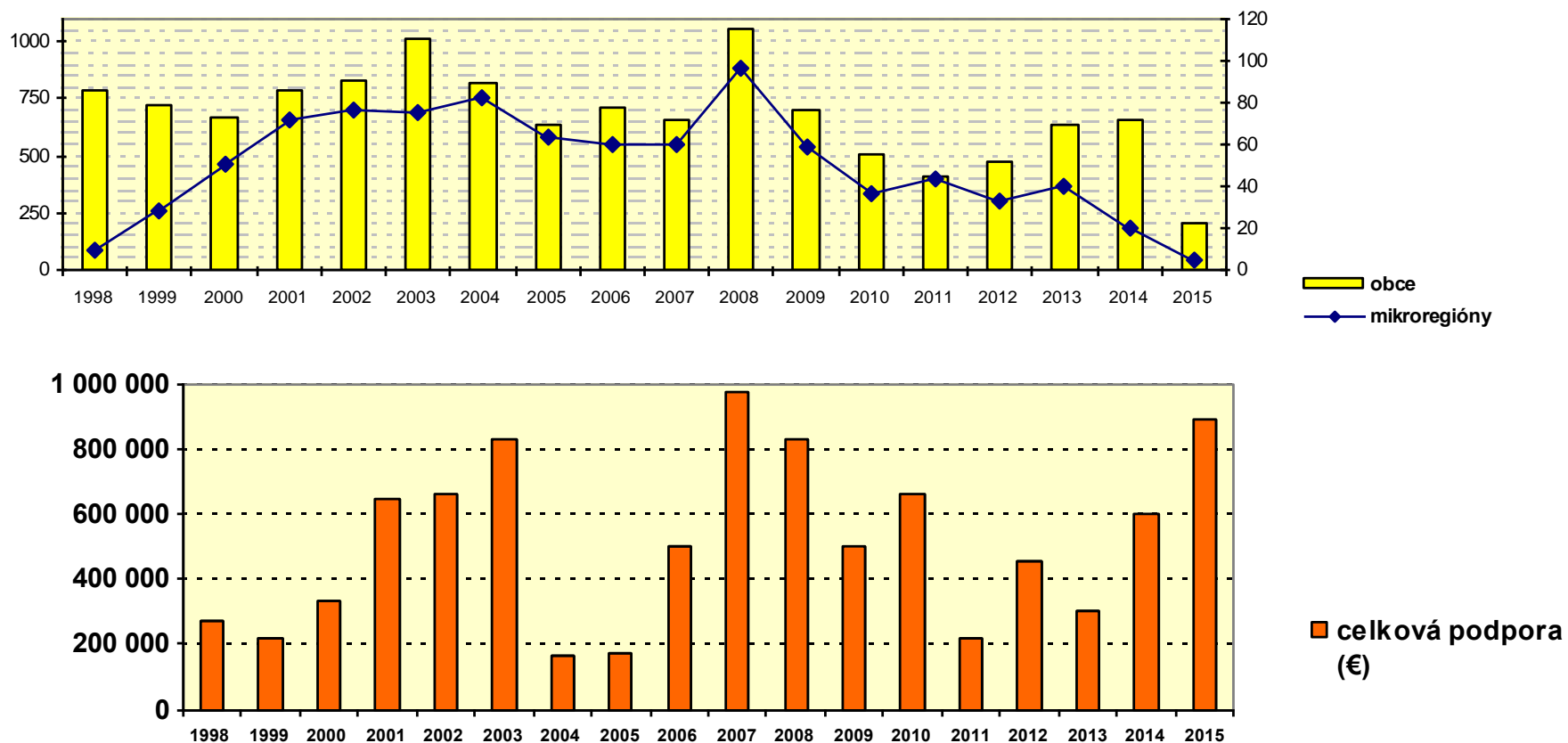
Dvorianky

Rudná

Kráľovce - Krníšov

Očová

Program obnovy dediny štatistiky

Všeobecné a špecifické kritériá hodnotenia

- jasné definovanie cieľov, aktivít a výsledkov
- reálnosť nákladov, uskutočniteľnosť
- spôsob riešenia, originalita, nápaditosť
- udržateľnosť projektu
- kvalita príloh, dokumentácií
- vhodnosť riešenia, environmentálna kvalita
- zachovanie identity vidieka, posúdenie kvality riešenia
- komplexnosť riešenia
- zapojenie občanov, aktivita miestnych aktérov
- využitie lokálnych zdrojov
- environmentálna výchova a zvyšovanie povedomia

Najčastejšie nedostatky projektov

- chýba projektová dokumentácia k realizáciám
- častý nesúlad medzi aktivitami, výstupmi a rozpočtom projektu
- deklarovanie zapojenia verejnosti do realizácie a v rozpočte identifikovaný náklad na prácu
- výsadba nepôvodných druhov a druhov nevhodných do detského prostredia

Odporúčania k schváleným projektom

- požiadavky na projektovú dokumentáciu
- odporúčania pri výbere rastlinného materiálu
- realizácia výsadiieb v krajine, v intraviláne
- údržba nových prvkov, existujúcej zelene www.obnovadediny.sk
- likvidácia invázných druhov

Príkladné projekty

ÚVOD Dotácie Súťaž Dedina roka Škola obnovy dediny Propagácia a osвета Spolupráca 15 rokov POD

Dotácie

[Ročník 2015](#)

[Ročník 2014](#)

[Ročník 2013](#)

[Ročník 2012](#)

[Ročník 2011](#)

[Ročník 2010](#)

[Prehľady](#)

Príkladné projekty

- [Projektová dokumentácia](#)
- [Realizácie](#)
- [Propagácia a vzdelávanie](#)
- [Kombinované](#)
- [Zelená dedina](#)

Spracovanie projektovej dokumentácie

Posledná aktualizácia: 06. mája 2015

Súčasťou každoročného vyhodnotenia dotácií v Programe obnovy dediny je vecná kontrola zrealizovaných dotácií a jej spracovanie vo forme tzv. grafických odpočtov. V tejto sekcii Vám prinášame výber z týchto odpočtov – také projekty, ktoré môžu slúžiť ako inšpirácia, či nasledovniahodný príklad.

Projekty sú rozdelené do nasledovných skupín:

- projektová dokumentácia
- drobné realizácie
- propagačné a vzdelávacie aktivity
- kombinované projekty
- zelená dedina

Je ich možné zoradiť podľa abecedného poradia obcí/MR alebo podľa roku realizácie daného projektu.

Zoradiť záznamy podľa: [názvu obce alebo mikroregiónu](#) | [roku realizácie](#)

<< **1** 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 >>

«Projekt "Pekná Chvojnica" - obnova centra obce»

Chvojnica, okres Myjava
Rok: 2014

Kontakty

[Kontakty pre POD](#)

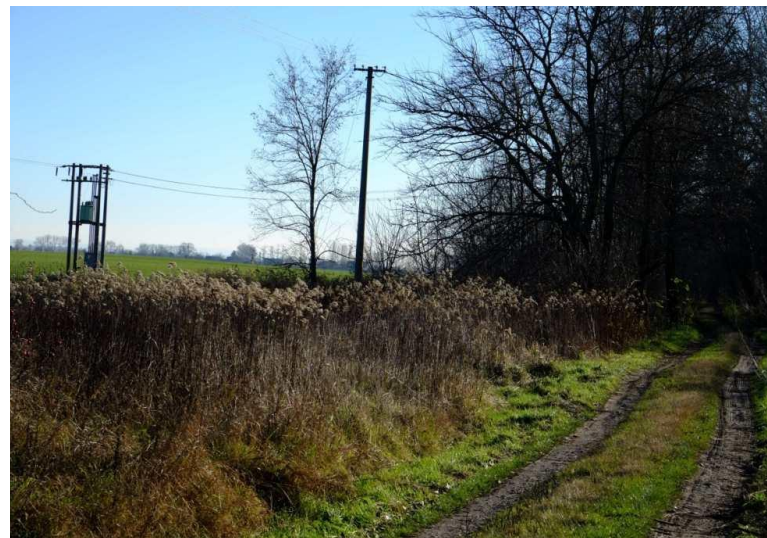
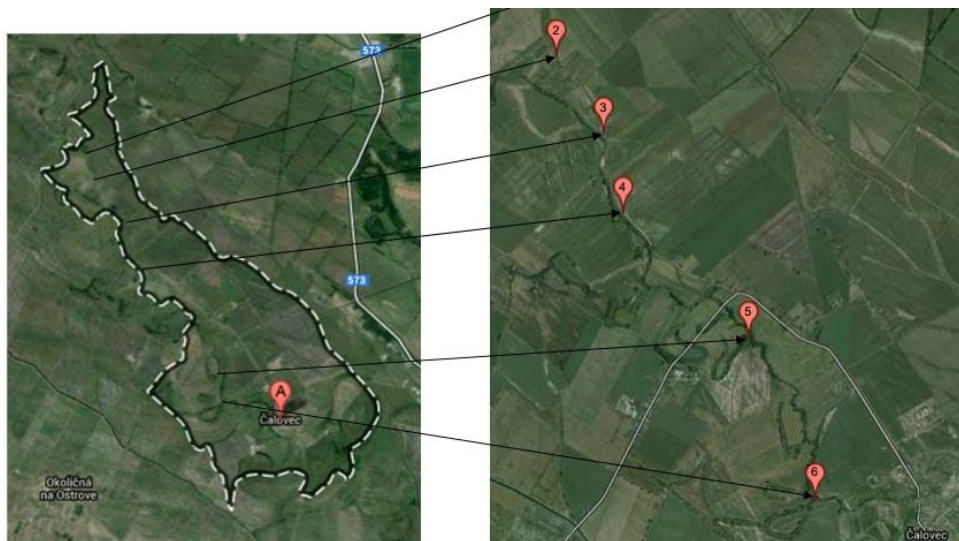
Vybraná fotogaléria:

«Slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže o Európsku cenu obnovy dediny 2014»

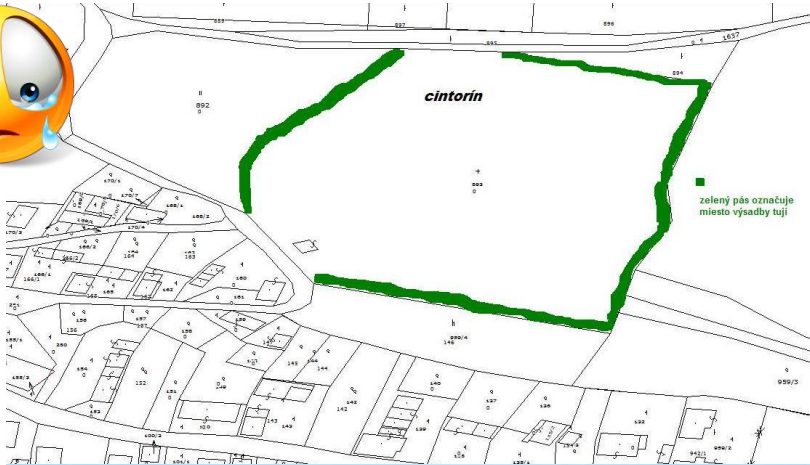
Užitočné linky

[Slovenská agentúra životného prostredia](#)
[Ministerstvo životného prostredia SR](#)

Manažmentové opatrenia na elimináciu expanzie introdukovaných invázných rastlín v k.ú. Čalovec

1. Výsadba zelene – tuji okolo cintorína v obci
2. Obnovenie komunikačného systému cestičiek – úprava, odstránenie buriny
3. Umiestnenie prvkov drobnej architektúry do areálu cintorína – drevené lavičky a odpadové koše
4. Vytvorenie cintorína ako plochy zelene s využitím na relax v obci

Tuje, cyprušky
Globózne formy stromov
Haka dlažba
Asfaltový šindel'
Voľné tvary stromov
Živé ploty z listnatých drevín

www.obnovadediny.sk

POD 2016

KONTAKTY

- Manažment POD: Ing. Martin Lakanda, Ing. Andrej Švec
- Sekretariát pre POD: Ing. Ivona Cimermanová, Ing. Jana Maková
- Web aplikácia: Bc. Michal Oravec, Ing. Ján Cimerman
- Zeleň v sídlach a v krajine: Ing. Mária Sklenárová

PORADENSTVO

- Banskobystrický kraj: Ing. Alexander Králik
- Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj: Ing. Ladislav Bíro
- Košický kraj, Prešovský kraj: Mgr. Daniela Andrejčinová
- Trenčiansky kraj : Ing. arch. Zdenka Brzá
- Žilinský kraj: Bc. Tomáš Mičík

Škola obnovy dediny, poradenstvo, konzultácie

ÚVOD Dotácie Súťaž Dedina roka Škola obnovy dediny Propagácia a osveta Spolupráca 15 rokov POD

Škola obnovy dediny

Semináre

- 2010/10 Krajínárska exkurzia
- 2010/08 Zachovanie tváre a duše dediny
- 2010/06 Zúčtovanie dotácie z POD 2010
- 2010/03 Vidiek - trvalý zdroj energie
- 2010/01 Prínos SDR pre rozvoj cestovného ruchu
- 2009/08 Chápanie hodnôt, ktoré sme zdedili

Študijné cesty

Krajinárska exkurzia - interný vzdelávací seminár

Posledná aktualizácia: 14. januára 2011

Miesto a termín konania: **severné a východné Slovensko, 7.-8. októbra 2010**

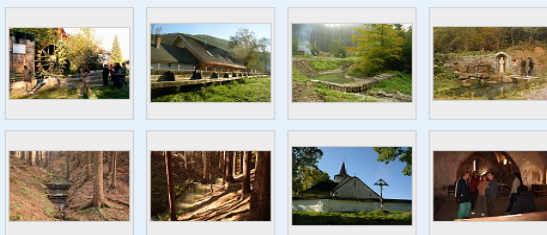
V rámci plnenia úlohy implementácie Európskeho dohovoru o krajine sa v mesiaci október 2010 konal interný vzdelávací seminár pre odborných pracovníkov Centra starostlivosti o vidiecke životné prostredie SAŽP v Banskej Bystrici. Seminár bol zameraný na **prezentáciu príkladných a inovatívnych realizácií krajinárskych projektov** a začlenenie historických objektov v krajine v oblasti severného a východného Slovenska.

Celkovo sme navštívili osem lokalít: Horný Hričov, Necpaly, Ludrová, Košice, Košické lesy, Štítnik, Brdárka a Muránska Zdychava.

Vzdelávací seminár bol veľkým prínosom pre zvýšenie odbornej úrovne pracovníkov centra v oblasti tvorby a ochrany krajiny, poznania kultúrnych a historických fenoménov, využívania prírodných zdrojov a energií, analýzy menej známych a odľahlých, no krajinársky zaujímavých a hodnotných častí Slovenska.

 [«Správa o priebehu exkurzie»](#)

Fotogaléria z exkurzie:

Kontakty

Kontakty pre POD

Vybraná fotogaléria:

«Slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže o Európsku cenu obnovy dediny 2014»

Užitočné linky

Slovenská agentúra
životného prostredia
Ministerstvo životného
prostredia SR

Súťaž Dedina roka

ÚVOD Dotácie Súťaž Dedina roka Škola obnovy dediny Propagácia a osveta Spolupráca 15 rokov POD

Súťaž Dedina roka

O súťaži
Dedina roka 2015
Európska súťaž
Reportáže
Predchádzajúce
ročníky

Internetové hlasovanie
verejnosti o "naj" obec
SÚŤAŽ DEDINA ROKA 2015

Zobrazit Výsledky

- Bošáca (NM)
- Dúbrava (LE)

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Slovenská agentúra životného prostredia
Spolok pre obnovu dediny
Združenie miest a obcí Slovenska
vyhlásili

národnú súťaž

Dedina roka 2015

Vítaz súťaže získa okrem prestížneho titulu Dedina roka 2015 aj právo reprezentovať Slovenskú republiku v súťaži o Európsku cenu obnovy dediny.

Nad 8. ročníkom súťaže Dedina roka prevzal záštitu prezident Slovenskej republiky J.E. p. Andrej Kiska.

Kontakty

Kontakty pre POD

Vybraná fotogaléria:

«Slávnostné vyhlásenie
výsledkov súťaže o
Európsku cenu obnovy
dediny 2014»

Užitočné linky

Slovenská agentúra
životného prostredia
Ministerstvo životného
prostredia SR

Program obnovy dediny

Ďakujem za pozornosť!

Lucia Vačoková
Slovenská agentúra životného prostredia
Sekcia environmentalistiky a riadenia projektov
Odbor starostlivosti o ŽP, environmentálnej výchovy a vzdelávania
Oddelenie starostlivosti o vidiecke životné prostredie
048 4374 281, lucia.vacokova@sazp.sk

www.obnovadediny.sk